

כה אמר ראש הממשלה

פירסום ראשון בישראל של רעיונות יצחק שמיר, כפי שהובעו לפני פורום קובעי מדיניות החוץ של ארצות הברית

כמו שאיננו יכולים לשכוח את העובדה כי הקונפליקט איננו רק בינינו לבין הערבים הפלסטינים. סביב סביב מתקלים נגדנו הן כוחות לבריה יכולה לשלוח לשרה המערכת 700 אלף חיילים, יותר מ-4000 טנקים ו-650 מטוסי קרב. בימים אלה ממש היא מנהלת מאזימתן על רכישת כמות עצומה נוספת של מאצעי לחימה, ובכללם מטוסי תקיפה משוכללים. לעיראק יש 45 אוגדות פעילות, 6000 טנקים ו-700 מטוסי. לוב מצויינת במפציצים בעלי כושר הגעה לישׂראל. למדינות אלה יש גם טילי קרקע-קרקע לטווח בינוני, המסוגלים לפגוע בערינו ללא כל קושי. לכל המדינות הללו יש גם יכולת כימית מילחמתית.

הכוח האדיר הזה שייך למדינות המחוייבות לחורבנה של ישראל. אם ניסוג וניתן לאשׂף את חגורת ההרים השולטת על מרכיז יריאה וסיהאולוסיה שלנו, כוחות אלה יקבלו דריי מדינגל בדרך המובילה ללבליבה של הי מדינה.

אני מאמין שמישהו מכם מצפה להישׂר דות מדינה שרוחבה, במרכזו, שווה למרחק שבין האמפיר ספיים בלידנו ולגשר ווונן ווונטון. מדינה, ששכניה הם ערפאת, חבש, ג'בריל ואברנידאל, כשהם מגובים בכוחות כסדר גודל של נאט"ו. הברירה העומדת לפי גינו אינה בין שטחים לשלום. זו סיסמה ריקה ומעשה מירמה. שכן, יותר טריטוריאלי בי יהודה, שומרון ועזה יטיח את המילחמה. כשהאמנו כי נסיגה טריטוריאלי תביא שלום, כמו במקרה סיני, אכן ויתרנו. השטח שניתן למצריים מהווה, בגודלו, 90% מכל השטחים שלקחנו במלחמת ההגנה של 1967. אך בי יהודה, שומרון ועזה, אין מידבר, שיפריד בין יהודים וערבים.

ה ברירה היא פשוטה: או שתימצא הדרך לחיים משותפים בשלום ובכיתוח, או שנמשיך בשפיכות הדמים ללא הרף וללא תכלית. איננו מעוניינים בסטאטוסיקו ובי דיכוי התפרעויות, כפי שאיננו רוצים להי ביא למותם של אנשים אחרים. אנו מאמינים בהגדרה עצמית ובלאומיות לכולם. אך יחד עם זאת אנו ערים לעובדה, כי לערבים הי פלסטינים יש כבר מדינה משלהם. היא מתי פרשת על פני שלושת רבעי השטח, שהיה תחת שלטון המנדט הבריטי על פלשתינה, וכיום ידועה בשמה — ממלכת יירדן. השי מערעב לנהר הירדן הובעו מאז ומתמיד בי הקשר למיסגרת אותה המדינה.

בינתיים אנו מציעים תוכנית אוטונומיה, ששכסיה נעוץ בהסכם המוצלח היחיד שהושג באזורנו. הסכם שארצות הברית, מצריים וישראל תתמו עליו בקמפ דייוויד. הוא מאפי שר קיום תקופתי ביניים, שבה ייהנו תושבי יהודה, שומרון ועזה מאוטונומיה מלאה. רק לאחר מכן תעלה לדיון שאלת הריבונות בי גינו לבין הערבים הפלסטינים ומצריים. לומר לנו עתה כי הסכם זה, בן 10 השנים, אינו תקף, כי הוא מת כתוצאה משניוני נסיבות, משמע לומר לנו כי לעולם לא נוכל לשים את ייבנו על כל הסכם אחרי שיושב.

אנו מאמינים כי מורכבות הסיכסוך הי ערבי-ישראלי והסכנה הפנימית הקיימת בו אינם מאפשרים פיתרון קל ומהיר. יתכן שי הסטאטוסיקו הוא בלתי נסבל, אבל איננו יכולים, ואסור לנו, להרשות להצמיח לרחוק אותנו לכיוון מצב מסוכן הרבה יותר. חובה היא לזכור את הלך ש לבנון ושל איראן, מקומות שבהם מה שנחשב כבלתי נסבל את מול הפך לשולי לעומת וזועות המציאות הי כשווית.

למילחמה. בזמן שאעשה הכל למען השלום, איני מוכן לצעור בנתיב שמוכיל למילחמה הבאה. צריך שיהיה ברור מאליו כי שיחות עם אשׂף הין בכהינת טעות. לא זו בלבד שאשׂף הינו אירגון טרור, אלא שהוא אביהטור. האמון, התומך, ומקור ההשראה לטרור הביני לאומי. אשׂף הוא המקור לחטיפת מטוסים, לדודן ההתקפות על אוטובוסים של תלמידי כיתספר, להתרברבות ברצח אזרחים בערים. כמה מעשי הפשע המחרידים ביותר מאז מילחמת העולם השנייה בוצעו על ידיו. אשׂף אינו אירגון שיחור, המתכוון לשחרר שטי חים כבושים. הוא נוסד לפני שנכבשו איוה שהם שטחים, בהצהירו מפורשות על מטרתו: לחסל את ישראל. האמונה הפלסטינית, שמני היגי האירגון בקביעות ובעיקשות מסרבים לשנותה, קוראת במפורש להרס ישראל. הי טענות כאילו שונתה האמנה מופרכות מיסור

היחיון, אסור לו להתעלם ולזנוח אנשים

שמיר עם בוש (מימין: אודרי הפבורן)

בלעיהגיון. העולם חייב לעזור לנו להבטיח את ביטחונם. זאת תהיה טרגדיה, אם אלה המהווים פוטנציאל להשתתפות במשאומתן יובלו למסקנה כי הטרור משתלם, מנהיגים שבחורים במתינות ובפשרה הם מקוללים. בו בזמן שהקהילה הבינלאומית ממשיכה לתת את מילכתה כמי שרוצים להשתיק אותם.

ר בים אומרים כי עשינו שגיאה, בכך שלא היכרנו בהתעוררות הלאומיות הפלסטינית. ללא ספק עשינו שגיאות, כפי שכל אומה עושה. אך הטיבה לכך ישראל שרדה, הטיבה לעוצמתה ולביטחונה כיום, נעוצה בי עובדה מעולה היא עשינו את השגיאה הגי רולה. מעולם לא שכתנו איפה אנחנו חיים. למעלה ממנו מאופיו של האזור שבו אנו נמצאים. איננו זקוקים לפרשת הסופר סלמאן רושדי, לתרסקות מטוס פנאם בטיסה 103 מעל הקוסטנדר, ואפילו לא למעשי ההוועה היומיומיים בלבנון, כדי שישמשו לנו כתידי כורת.

אנו חיים באזור מוכה הסכמים שהופרו. אנו חיים בחלקה העולם שבו שולטת הפנאי טיות. המילחמה היא מצב קבוע, והטרור נמי שר ללא סוף. אנו נמצאים באזור שבו מעשי התנקשות ורצח נתפסים ככלים נאותים, ושבירת חוזים היא דרך חיים. למרות הכל, הדמוקרטיה היחידה המתקיימת כאן, היא שלנו. איננו יכולים ואיננו מעזים לשכוח זאת.

מערב לאינטרסים, יש זהות בערכים ובי איריאלים של הציוויליזציה המערבית. המוסר היהודי-נוצרי והמחוייבות לאמת ולצדק. כי רמוקטיות, אנו רוחשים כבוד לדעת הקהל ולרצויה ציבורי. אבל ידוע לנו מהניסיון הקר כי מי שטרים בלתי-דמוקרטיים יכולים לי עשות מניפולציה על רעת הקהל, בדרכים מסוכנות. שפיקוח הדמים הגדולה ביותר הי מאה זו באה אחרי מיתקפת שלום. יהיה הי טראגי לשיח הארצות אם נרשה לתעמולה וולה להביס את סיכויי שלום האמת. יש עתיד לשלום, והוא עשוי להתגשם, רק אם נסתכל למציאות היישר בעיניים, ולא נרשה למילחמת ריקות ולחזיונות שווא להטות את העוברות.

עובדת יסוד בהיסטוריה הישראלית מראה כי מהיום שבו הוכרזה עצמאותנו, לפני 41 שנה, אנחנו מנסים ללא הרף, ללא לאות ובהתמדה, להביא את שכנינו הערבים, ביחד או לחוד, לשולחן הדיונים. רק לאחר מאמצים של 30 שנה, שכנשו שלי המילחמה נגדנו הול-מים כמעט ללא הרף, קם מנהיג ערבי אחד גדול, נשיא מצריים, הנשיא סאדאת, קיבל את הזמנתנו ובא לירושלים. וכך התחלנו לרבר שלום.

או פשוט ישכנו ודיברנו, ללא תנאים מוקדמים, וכאשר לכל צד אין ביטחון לגבי התוצאה הסופית. שיחות ישירות, כנות וגלריות, זו הדרך. זו הדרך היחידה שבה אנשים יכולים ליישב חילוקי דיעות. השיחות לא הי קלות, גם לא חלקות, ולפעמים חישוב להי שבר. אבל התמרנו, ולמען השגת השלום עשינו ויתורים לא מתוכננים וכואבים. ולבי סוף השגנו שלום.

כ אז בן עתה. דבר לא הניע אותנו ביתר עוצמה, דבר לא נתן לנו השראה חזקה כליכך, כמו חזון הוצאת ילדינו מחפירות הי מילחמה אל ספסל להלימו. רצינו לראות את צעירינו תמושים כמיקרוסקופים ובמחשבים, מוויינים כספרים ובכינורות. רצינו לפגוש את שכנינו הערבים על מיגרשה כדורגל, לא בשוהי הקרב. רצינו להחליף איתם ידע וסחר רות, לא כדורים וטילים.

כשהנשיא סאדאת נאם בטכס על מירשאת הבית הלבן, לכבוד חתימת הסכמי השלום, לפני 10 שנים, הוא ריב על החזרת החרבות לנרנן. היה זה הנביא ישעיהו שריבר באותן המילים לפני 2500 שנה בירושלים. מאז אנו מבטאים תיקוה זו בתפילה שלנו, ונתייחה כי אותה הרוח לכל מפיגש עם מנהיג ערבי שירצה בכך. אני משוכנע, כי אם מי מהם יגיע אלינו, או יזמן אותנו אליו, נצליח לקיים משאומתן פורה ונגיע לשלום. אבל, אומרים לנו, כי כל מה שאנו זקוקים לו להשגת השלום הסופי הוא משאומתן עם אשׂף, ולא עם מדינות ערב, שעדיין נמצאות במצבי מילחמה איתנו. אנחנו נשאלים: מה רע בריבור איתם (אשׂף)? "נאמר לנו: "שלום עושים עם אויבים, לפי עם יירייהם". הרשו נא לי לומר זאת: הייתי יושב עם כולם, אילו הייתי משוכנע אפילו לרגע אחד כי זה ביא שלום צודק וברקימא למדינתנו ולאזורנו. הייתי עושה זאת היום, תוך שעה, ואפילו ממש ברגע זה. אבל אני יודע, כמו כל אחד המצוי בענייני האזור, המשאומתן עם אשׂף לא יביא שלום. זה המתכון הבטוח